

МЕТА ТА ПРИНЦИПИ ІСНУВАННЯ НАТО

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Досліджено основні принципи існування НАТО як міжнародна міждержавна організація. Та взаємодія країн членів НАТО між собою.

Ключові слова: країна, принцип, безпека, організація, структура.

Abstract

The basic principles of NATO's existence as an international intergovernmental organization are explored. And the interaction of NATO member countries with each other.

Keywords: country, principle, security, organization, structure.

Вступ

НАТО було створено як союз незалежних держав об'єднаних загальною зацікавленістю у збереженні миру та захисті своєї свободи на засадах політичної солідарності, забезпечення адекватної оборони з метою утримання і у випадку необхідності відведення будь-якої форми розв'язання проти них агресії. Створений у відповідність із статтею 51 Статуту ООН, яка підтверджувала невід'ємне право держав на індивідуальну або колективну оборону, Північноатлантичний Союз є співтовариством вільних держав, єдиних у своїй рішучості зберегти власну безпеку, на засаді надання один одному взаємних гарантій, та забезпечення стабільних відносин з іншими державами.

Основна частина

Основною метою НАТО є забезпечення свободи і безпеки всіх її членів політичними та військовими засобами відповідно до принципів ООН. Відповідно до Статті 5 Північноатлантичного договору збройний напад на одного з членів НАТО вважається нападом на всі країни Північноатлантичного договору.

Спираючись на загальнодемократичні цінності, права людини та дотримання законності, з моменту створення Північноатлантичний Союз проводить діяльність, спрямовану на встановлення справедливого та міцного миру в Європі. Ця центральна мета залишається незмінною. НАТО також являє собою трансатлантичною ланкою, що пов'язує безпеку США з безпекою Європи. В цій організації знаходять своє практичне втілення дійсні колективні зусилля її членів на підтримку їх загальних інтересів.

Основоположним принципом діяльності Північноатлантичного Союзу є вірність прийнятим на себе загальним зобов'язанням та співробітництвом суверенних держав, яке базується на неподільності безпеки її членів. Приймаючи до уваги характер та результати щоденної діяльності НАТО в політичній, військовій та інших галузях, солідарність у рамках Північноатлантичного Союзу забезпечує такий стан, за яким ні одній із держав-членів не доводиться розраховувати лише на власні сили у рішенні основних проблем безпеки. Не позбавляючи держав-членів їх прав та обов'язків по прийняттю на себе суверенної відповідальності у сфері оборони, НАТО дозволяє їм спільно вирішувати життєво важливі завдання у сфері національної безпеки.

що не переживала б через розрізненість та могла б вільно слідувати своєму політичному, економічному, соціальному та культурному напрямку.

НАТО – це Альянс, відданий справі колективного захисту його країн-членів. Він є основою для збереження миру і забезпечення безпеки, оскільки має таку структуру, яка дає змогу досягти обраної мети через те, що всі держави-члени повною мірою зберігають свою суверенність і незалежність, маючи змогу приймати свої власні рішення. Кожна країна може колективно користуватися набагато вищим рівнем безпеки завдяки спільному плануванню і поділу ресурсів, ніж коли б вона могла досягнути цього сама. Це є фундаментальним принципом співробітництва у сфері безпеки в НАТО.

В результаті, не дивлячись на різницю у становищі та військовому потенціалі членів Північноатлантичного Союзу, у них з'являється почуття рівної безпеки, яке сприяє встановленню загальної стабільності в Європі та створенню комфортних умов для розвитку співробітництва в рамках НАТО, а також співробітництва його членів з іншими країнами. Саме це і складає основу розвитку нових структур співробітництва у сфері безпеки, які відповідають інтересам такої Європи,

Ця організація надає державам-членам змогу консультуватися з будь-якого порушеного питання й ухвалювати рішення стосовно політичних і військових проблем, які впливають на їхню безпеку. Рішення в НАТО приймаються на основі консенсусу, після переговорів і консультацій між країнами-членами. НАТО, як багатонаціональна міжурядова асоціація вільних і незалежних держав, не має функцію наднаціональних повноважень або формування політики поза залежністю від її членів. Тому рішення прийняті НАТО - це рішення, які приймаються всіма її країнами-членами. Вона має відповідні структури, які забезпечують консультації та співробітництво між її членами у політичній, військовій, економічній, науковій та інших невійськових галузях і сферах. Тому, незважаючи на несхожість ситуацій і національних військових потенціалів держав-членів Альянсу, всі вони однаковою мірою відчувають себе у безпеці, що сприяє встановленню загальної стабільності в Європі та створенню сприятливих умов для розвитку співробітництва в рамках НАТО, а також співробітництва його членів з іншими країнами. Саме це й складає основу розвитку євроатлантичного співробітництва і нових структур співробітництва у сфері безпеки, які відповідають інтересам країн Європи.

Висновки

Отже, Північноатлантичний Союз втілює в себе трансатлантичне партнерство між європейськими членами НАТО і Сполученими Штатами Америки і Канадою, спрямоване на укріплення миру і стабільності у всій Європі. Цілі партнерства між європейськими і північноамериканськими членами союзу є, перш за все, політичними, з опорою на спільне планування оборони, військове співробітництво і на співробітництво і консультації в економічній, науковій, екологічній та інших відповідних сферах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. НАТО: історія, структура, діяльність, перспективи: Навч. посіб. / Федонюк С. В., Лажнік В. Й., Моренчук А. А., Романюк Н. І. – Луцьк: РВВ „Вежа” Волин. націон. ун-ту ім. Лесі Українки, 2008 – 258 с.
2. Ващенко К. О. Політологія для вчителя [Текст] : навчальний посібник / К. О. Ващенко, В. О. Корнієнко. - Київ : Вид-во імені М. П. Драгоманова, 2011. – 406.
3. Корнієнко В. О. Україна в Європі і світі [Електронний ресурс] : [онлайн-гід з питань євроатлантичної інтеграції] : [електронний] навчальний посібник / В. О. Корнієнко. - Електронні текстові дані (1 файл (PDF) : 20,2 Мбайт). - Вінниця : ВНТУ, 2017. - 147 с.
4. М. В. Павлюк Україна-НАТО: від знайомства до повноцінного членства / М. В. Павлюк – Чернівці, 2008

Мусінкевич Іван Вікторович – студент групи ЕКО-17б, Інститут екологічної безпеки та моніторингу довкілля, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e – mail: ivanivanoivan06@gmail.com.

Науковий керівник: **Корнієнко Валерій Олександрович** – кандидат історичних наук, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри суспільно-політичних наук, академік Української Академії політичних наук

Musinkevych Ivan Viktorovich - student group ECO-17b, Institute of Environmental Safety and Environmental Monitoring, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsya, ivanivanoivan06@gmail.com

Scientific supervisor: **Valeriy Kornienko** - candidate of historical sciences, doctor of political sciences, professor, head of the department of social and political sciences, academician of the Ukrainian Academy of Political Sciences